

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/36/2015
Identifikačné číslo spisu: 8110010936
Dátum vydania rozhodnutia: 15.07.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:8110010936.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí 15. júla 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného I. O., pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, o dovolaní obvineného, ktoré podal prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jána Garaja, advokáta v Prešove, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 14. februára 2013, sp. zn. 2To 53/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného I. O. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Obvinený I. O. bol rozsudkom Okresného súdu Prešov z 26. apríla 2012, sp. zn. 33T 86/2010, uznaný za vinného z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

ako starosta obce T., okres L., v T. následne po tom, ako sa dozvedel, že štyria poslanci obecného zastupiteľstva a to T. O., I. Y., P. V. a K. J. zo siedmich poslancov obecného zastupiteľstva, zvolali na deň 17. apríla 2007 mimoriadne zhromaždenie obecného zastupiteľstva, na ktorom okrem iného prijali nový rokovací poriadok, pravidlá pre disponovanie s rozpočtom obce a špecifikáciu úkonov starostu obce a obecného úradu súvisiacich so správou obce a po zistení, že zvolali ďalšie mimoriadne zhromaždenie obecného zastupiteľstva na deň 29. apríla 2007, kde mala byť prejednaná petícia občanov za účelom odvolania starostu obce v snahe dosiahnuť, aby vyššie uvedeným poslancom zanikol im mandát podľa § 25 ods. 2 písm. g/ zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zák. č. 267/2006 Z. z., pretože sa bez vážneho dôvodu a bez ospravedlnenia nezúčastnili trikrát po sebe riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva, využil, že sa títo poslanci nezúčastnili zasadnutí obecného zastupiteľstva v dňoch 31. marca 2007 a 7. apríla 2007 a dodatočne nechal vyhotoviť pozvánku na zasadnutie obecného zastupiteľstva a prezenčnú listinu z tohto zasadnutia, ktoré sa malo konať 9. apríla 2007 bez toho, aby ho v súlade s § 13 ods. 4 písm. a/ zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení vôbec zvolal a uvedených poslancov o jeho konaní včas upovedomil a dňa 4. mája 2007 oznámil uvedeným poslancom, že im zo zákona zanikol mandát a následne použijúc ustanovenie § 13 ods. 6 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom

zriadení vetoval všetky uznesenia obecného zastupiteľstva zvolaného menovanými poslancami a dňa 24. mája 2007 prijal sľub štyroch nových poslancov, ktorí nenasledovali v poradí za zvolenými poslancami pri voľbách v roku 2006, hoci nástup nových poslancov musí obecné zastupiteľstvo schváliť uznesením, kde obecné zastupiteľstvo nebolo uznášaniaschopné.

Za to mu bol uložený podľa § 326 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona súd obvinenému I. O. výkon trestu podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu podmiennečného odsúdenia v trvaní 2 (dva) roky.

Zároveň podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodeného I. Y. s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obvinený I. O., ktoré písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jána Garaja.

Krajský súd v Prešove uznesením zo 14. februára 2013, sp. zn. 2To 53/2012, na verejnom zasadnutí podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného I. O. zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 14. februára 2013, sp. zn. 2To 53/2012, podal obvinený I. O. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jána Garaja 27. augusta 2014 dovolanie.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dovolateľ uviedol, že súdy nesprávne a nedostatočne zistili skutkový stav a následne ho nesprávne právne posúdili, pričom orgány činné v trestnom konaní a ani súd nevykonali navrhované dôkazy svedčiace v prospech obvineného, čo je v rozpore s § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Jediný dôkaz, ktorý súdy vyhodnotili ako vadný, bola prezenčná listina zo zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktorá bola predložená v dvoch verziách, pri ktorých súdy neobjasnili pôvod ich rozdielu a skonštatovali, že verzia predložená obhajobou nie je vierohodná. Súdy svoje rozhodnutie o spáchaní skutku a o vine založili na tvrdeniach svedkov I. Y., T. O., K. J. a P. V., pričom vôbec neprihliadli na ich motiváciu pri výpovediach a na ich hodnovernosť ako svedkov.

Dovolateľ ďalej uviedol, že vo výpovedi svedka I. Y. bolo mnoho rozporov, ktoré Okresný súd Prešov odstraňoval čítaním jeho výpovede z prípravného konania. V konaní o ochranu osobnosti vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 28C 255/2009, v ktorom svedok I. Y. bol zaviazaný zaplatiť obvinenému náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, sa prejednávalo viacero slovných atakov svedka I. Y. na obvineného, čo svedčí o veľmi silnej averzii svedka voči obvinenému.

Podľa názoru dovolateľa hoci svedok I. Y. uviedol, že pozvánku na zasadnutie dňa 31. marca 2007 našiel v schránke len jeden, či dva dni pred konaním tohto zasadnutia, uvedené neznamená, že predmetná pozvánka nemohla byť v schránke uložená skôr a v tejto súvislosti súdom vytkol, že neoverili, kto a kedy pozvánky do schránok doručoval.

Dovolateľ poukázal na to, že svedok I. Y. sa údajne ospravedlnil z pracovných dôvodov zo zasadnutia 31. marca 2007 prostredníctvom SMS správy, pričom obvinený zistil, že svedok bol dňa 31. marca 2007 v práci do 15:00 hod., pričom v súlade s obecnou praxou v jarných a letných mesiacoch, sa zasadnutie malo konať až v podvečerných hodinách, preto obvinený nemal dôvod ospravedlniť neúčast' svedka I. Y. V tejto súvislosti uviedol, že sám Okresný súd Prešov poukázal na § 25 ods. 2 písm. g/ Zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého mandát poslanca obecného zastupiteľstva zaniká, ak sa bez

vážneho dôvodu a bez ospravedlnenia nezúčastní trikrát po sebe riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva. Z vyššie uvedeného je podľa dovolateľa zrejmé, že ospravedlnenie svedka nebolo pravdivé a absentoval vážny dôvod, teda nepravdivé ospravedlnenie nie je možné akceptovať.

Vyslovil názor, že hodnovernosť svedkyne T. O. je znížená z dôvodu zrejmej averzie voči obvinenému. Obvinený poukázal na to, že svedkyňa T. O. prišla na miesto zasadnutia obecného zastupiteľstva dňa 7. apríla 2007, odmietla sa ho priamo zúčastniť, resp. podpísať prezenčnú listinu s odôvodnením, že je Biela sobota a odišla preč. Takéto konanie podľa obvineného nie je možné uznať za riadnu účasť na zvolanom zasadnutí obecného zastupiteľstva, resp. za ospravedlnenú neúčasť.

Obvinený je toho názoru, že postupoval pri zvolávaní zastupiteľstva takým spôsobom, aby sa vyhol situácii, keď by mohli poslanci zaujatí voči obvinenému rozhodovať bez akýchkoľvek oponentov a takáto situácia hrozila začiatkom apríla 2007, keď poslanci R. a L. mali po Veľkonočných sviatkoch odísť do zahraničia za prácou a poslanec U. bol dlhodobý práceneschopný, a preto zvolal zasadnutia na 7. apríla 2007 a 9. apríla 2007.

Obvinený poukázal na to, že P. V. a K. J. sa priznali, že na obvinenie dovolateľa ich naviedla iná osoba a obvinený ich nijakým spôsobom nepoškodil. Upriamil pozornosť na skutočnosť, že zápisnice z ich výsluchov majú takmer totožné znenie, a preto je dôvodné pochybovať, či ich výpovede boli zaznamenané v presnej a doslovnej podobe.

Vytkol súdu, že sa nevysporiadal so skutočnosťou, že všetci svedkovia zhodne potvrdili, že pozvánky na zasadnutia obecného zastupiteľstva sa poslancom zasielali osobne vhođením do schránky prostredníctvom zamestnanca obecného zastupiteľstva a účasť sa zvyčajne overovala vopred telefonicky. Obvinený iba dňa 9. apríla 2007 roznášal pozvánky na zasadnutie obecného zastupiteľstva a ide o jediný prípad, keď možno mať objektívne pochybnosť o tom, že toto zasadnutie bolo zvolané riadne a včas.

Uviedol, že podľa § 128 ods. 1 Trestného zákona je verejným činiteľom aj poslanec orgánu územnej samosprávy a v tejto súvislosti namietol, prečo neiniciovali súdy postup podľa § 326 ods. 1 Trestného zákona na vyšetrovanie činu aj voči svedkom I. Y., T. O., P. V. a K. J., ktorí na zasadnutie obecného zastupiteľstva dňa 17. apríla 2007 nepozvali nikoho iného a na zasadnutie dňa 27. apríla 2007 zavolali telefonicky len poslanca R..

Obvinený I. O. vychádzal zo skutočnosti, že svedkovia K. J. a P. V. nevedeli takmer nič o obsahu petície za odvolanie obvineného a ani o jej spísaní, len že nejaká petícia existuje, nikdy ju nevideli, pričom zo zápisníc zo zasadnutí 17. apríla 2007 a 27. apríla 2007 by malo vyplývať, že boli s takouto petíciou riadne oboznámení. Uviedol, že Q. R. ako obyvateľ obce T. zaujímavý sa o dianie v obci mohol ako osoba nezainteresovaná podať nestranné a nezaujaté svedectvo o skutkových okolnostiach prípadu, pričom Okresný súd Prešov zamietol návrh obvineného na doplnenie dokazovania jeho výsluchom.

Dovolateľ ďalej upriamil pozornosť na skutočnosť, že preukázateľne nebolo zákonným spôsobom zvolané obvineným len jedno z troch zasadnutí obecného zastupiteľstva, a to zasadnutie zo dňa 9. apríla 2007. Podľa jeho názoru súdy mimoriadne prísne posúdili konanie obvineného, pričom nezdôvodnili, v čom a na základe akých dôkazov mali byť zasadnutia dňa 31. marca 2007 a 7. apríla 2007 nezákonné úmyselným zavinením obvineného.

Poukázal na konanie vedené na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 1S 36/2008, ktorý rozhodnutím zo dňa 9. októbra 2009 zakázal obvinenému pokračovať v zamedzovaní výkonu mandátov poslancov I. Y. a T. O. a v tejto súvislosti uviedol, že sa dokazovaním nepreukázalo ani nekonalo o tom, či obvinený zvolával zasadnutia obecného zastupiteľstva na dni 31. marca 2007 a 7. apríla 2007 úmyselne v rozpore so zákonom a či neúčasť svedkov (poškodených) bola riadne a dôvodne ospravedľňovaná.

Obvinený dospel k záveru, že ak by aj niektoré konanie obvineného od 31. marca 2007 do mája 2007

bolo v rozpore so zákonom, takúto prísnu aplikáciu ustanovení trestných kódexov je možné považovať za prejav neprimerane extenzívneho výkladu ustanovení skutkovej podstaty trestného činu podľa § 326 Trestného zákona. V prípade spáchania tohto trestného činu musí ísť o viacnásobné opakované konanie s požadovanými následkami. Doktrínálny a gramatický výklad hovorí o tom, že by to mali byť aspoň dve konania a ak by zákonodarca chcel chrániť spoločnosť už pred jediným excesom zo strany verejných činiteľov, pomenoval by túto skutkovú podstatu zneužitie právomoci verejného činiteľa. Z formulácie § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona vyplýva, že toto ustanovenie zákonodarca neformuloval ako „vykoná“ svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, ale naopak „vykonáva“ svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, pričom celé konanie obvineného vykazuje známky integrity a spojitosti a je potrebné ho posudzovať ako jeden skutok, pričom ani všetky jeho časti neboli protiprávne.

Zároveň poukázal na dôvodovú správu k ustanoveniu § 326 Trestného zákona, podľa ktorej trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa sa dopustí páchatel', ktorý ako verejný činiteľ, v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnenú výhodu alebo prospech, vykonáva svoju právomoc spôsobom hrubo odporujúcim zákonu. Podľa jeho názoru konanie obvineného nemožno vzhľadom na okolnosti veci považovať za hrubým spôsobom odporujúce zákonu, najmä z dôvodu, že svedkovia (K. J., P. V.) svoje mandáty riadne nevykonávali, nakoniec sa ich sami vzdali a v prípravnom konaní uviedli, že v konaní obvineného nevidia nič, čo by ich poškodilo, a že na to, aby ho obvinili z trestného činu, boli navedení inými osobami.

V závere podaného dovolania namietol, že sa nepodarilo spoľahlivo preukázať, že svedkovia T. O. a I. Y. sa riadne v medziach zvyklostí obecného zastupiteľstva ospravedlňovali zo zasadnutí obecného zastupiteľstva. Súdny neobjasnili skutkové okolnosti tak, že by obvinený skutočne konal v úmysle spôsobiť inému škodu a zároveň spochybnil príčinnú súvislosť medzi jeho konaním a škodlivým následkom.

Dovolaateľ navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenie Krajského súdu v Prešove zo 14. februára 2013, sp. zn. 2To 53/2012, a prikázal Krajskému súdu v Prešove, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov 29. apríla 2015. Nestotožnil sa s dôvodmi uvedenými v dovolaní obvineného.

Podľa zdôvodnenia prokurátora dikcia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku naplnená nebola. Okresný súd Prešov aj Krajský súd v Prešove sa s námietkami tvoriacimi obsah dovolania riadne a úplne vypořádali, vec správne a zákonne vyhodnotili a právne posúdili, pričom obsah dovolania je len obranou obvineného, ktorý podáva výklad zákonných ustanovení a hodnotenie jednotlivých dôkazov, pričom opakovanie obrany obvineného nie je dovolacím dôvodom.

K dovolaniu sa vyjadrili aj I. Y. a T. O., ktorí uviedli, že viac k veci nemajú čo dodať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Z obsahu písomného odôvodnenia dovolania i záverečného petitu je zrejmé, že obvinený chápe dovolanie ako ďalší riadny opravný prostriedok, pretože dovolaním namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech. Je preto nevyhnutné v úvode uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných

chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Trestného poriadku. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Nie je možné, s poukazom na obvineným uplatnené dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, na ktorý dôvod poukazoval aj obvinený v podanom dovolaní, je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Vo vzťahu k námietke obvineného, že skutok bol nesprávne právne kvalifikovaný v dôsledku namietaného nedostatočne a nesprávne zisteného skutkového stavu, spochybňujúc najmä hodnotnosť výpovedí I. Y., T. O., P. V. a K. J. s poukazom na ich rozpornosť, namietaného skutkového stavu v neprospech obvineného ustáleného na základe výpovedí svedkov a nevykonania vylučenia obyvateľa obce T. (svedka Q. R.), dovolací súd opäť zdôrazňuje, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku. Dovolanie obvineného aj v tomto prípade smeruje ku skutkovým zisteniam, ktorá okolnosť nemôže zakladať dovolací dôvod. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa.

Nebolo možné stotožniť sa ani s obhajobou obvineného, že v prípade trestného činu zneužívanie právomoci verejného činiteľa sa musí jednať o viacnásobné opakované konanie. K uvedenému dovolací súd konštatuje, že trestná zodpovednosť verejného činiteľa pre trestný čin zneužívanie právomoci verejného činiteľa vzniká aj v prípade jednotlivého výkonu právomoci spôsobu odporujúceho zákonu; zákonný znak nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci naplnia aj konanie páchatel'a - verejného činiteľa, ktorý nesplní svoju povinnosť v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť neoprávnený prospech sebe alebo inému aj jednorazovo; je síce pravdou, že zneužívanie právomoci môže byť spáchané i viacerými útokmi, ktoré môžu mať podobu uvedenú pod písmenami a/ až c/ ustanovenia § 326 ods. 1 Trestného zákona, avšak aj samotný jednotlivý výkon právomoci spôsobom odporujúcim zákonu na objekt tohto trestného činu (záujem štátu na riadnom výkone právomoci verejných činiteľov) môže byť bez ďalšieho kvalifikovaný podľa jednej z uvedených alternatívnych foriem písm. a/ až c/ citovaného ustanovenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom

zasadnutí konštatoval, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku naplnený nebol, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.